سینماهای سراسر کشور فعال است

مدیر کل روابط عمومی سازمان سینمایی از ادامه بلیت‌فروشی و فعالیت سینماها خبر داد. در روزهای گذشته خبرهایی مبنی بر تعطیلی سینماها در استان‌های با وضعیت قرمز اعلام شده‌بود که این خبر تایید نشد. به گزارش خبرگزاری صبا، مدیر کل روابط عمومی سازمان سینمایی دراین‌باره گفت: هرگونه تصمیم‌گیری درباره تعطیلی سینماها در سراسر کشور از سوی ستاد ملی مبارزه با کرونا به استانداری‌ها تفویض اختیار شده است و تصمیمات از این طریق اعلام می‌شود.
او تأکید کرد: بلیت‌فروشی در درگاه‌های اینترنتی ادامه دارد و سینماها با رعایت پروتکل‌های بهداشتی فعال هستند.

ضرورت ایجاد بستر لازم برای آموزش‌های مجازی

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی در بازدید از یکی از آموزشگاه‌های موسیقی مشهد بر ضرورت برنامه‌ریزی و ایجاد بستر لازم برای آموزش‌های مجازی و حمایت از گروه‌های هنری در ایام شیوع بیماری کرونا تاکید کرد. جعفر مروارید با اشاره به ضرر و زیان‌های وارد شده به کسب و کارهای فرهنگی، هنری در شرایط فعلی گفت: ما از مجاری ذی‌ربط در حال پیگیری هستیم که قسمتی از این ضرر و زیان‌ها جبران شود.
او خاطرنشان کرد: باید از ستاد مقابله با بیماری کرونا پیگیری کنیم که کلاس‌های آموزش خصوصی انفرادی با حفظ پروتکل‌های بهداشتی برگزار شود، در صورت لزوم دانشگاه علوم پزشکی بازدیدی از آموزشگاه‌ها داشته باشند که اگر شرایط برگزاری کلاس‌های انفرادی وجود دارد این کلاس‌ها برگزار شود.

موسی علمی درگذشت

موسی علمی، پیش‌کسوت صنعت نشر درگذشت. به گزارش ایسنا، انتشارات علمی با اعلام این خبر نوشت: با توجه به امکان نداشتن برگزاری مجلس ختم، تمام هزینه‌های مراسم آن مرحوم صرف امور خیریه می‌گردد.موسی علمی، از اعضای خانواده علمی بود که بیش از ۱۰۰ سال است در صنعت چاپ فعالیت می‌کنند. او مدیر کتاب‌فروشی علمی و از دست‌اندرکاران نشرهای علمی و علم بود.

«جان کندن» روانه بازار شد

کتاب «جان کندن» به نویسندگی استیسی آبرامز را نشر آرادمان منتشر کرد، «جان کندن» با عنوان فرعی «چگونه اکثریت را شکست دادم» روایت یک زن سیاه‌پوست آمریکایی است که به‌عنوان نخستین زن سیاه‌پوستی لقب گرفت که نامزد یکی از احزاب اصلی آمریکا در سطح انتخابات فرمانداری شده است. این کتاب را سپیده اشرفی به فارسی برگردانده و از سوی انتشارات آرادمان در ۲۰۰ صفحه به‌بهای ۴۰ هزار تومان در بازار کتاب ایران عرضه شده است. در بخشی از این کتاب می‌خوانیم: «قدرت گرفتن همیشه به معنای انجام یک کار بزرگ نیست.
بخشی از رهبری این است که بدانیم هرقدر هم که جایی که در آن هستیم کوچک یا کارهایی که می‌کنیم اندک است، همین چیزهای اندک باید باعث پیش رفتن و حرکتمان شود. این چیزها لزوما به معنای قرار داشتن در تیتر اخبار یا داشتن یک قصه خارق‌العاده نیست. باید از حرارتی که به خاطر خواسته‌هایمان در قلبمان داریم و قدرت مخالفت‌هایی که با ما می‌شود، استفاده کنیم تا موانع را کنار بزنیم و فراتر از تصورمان و چیزی که دنیا از ما انتظار دارد، برویم. می‌توانیم این انرژی را مهار کنیم تا آن تغییر اساسی را ایجاد کنیم. این، قدرت ماست. شایستگی‌اش را داریم. پس باید از آن استفاده کنیم.»

انتشار نخستین نمایشنامه با نشان اکبر رادی

نمایشنامه «نهنگ تنها» نوشته مهدی میرباقری نخستین نمایشنامه دارای نشان اکبر رادی منتشر شد. این نمایشنامه که در بخش مسابقه نمایشنامه‌نویسی دومین دوره جشنواره تئاتر اکبر رادی به عنوان نمایشنامه برتر انتخاب شده و از سوی هیئت داوران این بخش از جشنواره شایسته دریافت نشان اکبر رادی شده بود، به تازگی از سوی انتشارات مروارید به بازار کتاب و نشر راه یافته است. نمایشنامه «نهنگ تنها» با شش شخصیت و به صورت بی‌زمان و بی‌مکان نوشته شده و در ۷۴ صفحه قطع جیبی به قیمت ۱۳۰۰۰ تومان در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

درقاب تلویزیون

گزیده‌ای از فیلم‌های سینمایی شبکه‌های مختلف صدا و سیما که امروز ۲۵ تیر روی آنتن تلویزیون می‌روند.

نام فیلم	شبکه	ساعت
خرگوش‌های فضایی	امید	۹
من سم هستم	چهار	۱۰:۳۰
سیکاریو	نمایش	۱۱
دوچرخه باز	نمایش	۱۳
فرار فضایی‌ها از سیاره زمین	کودک	۱۴
به خاطر خواهرم	نمایش	۱۵
دکل	نمایش	۱۷
دانه‌های فلفل و نفرین پادشاه سیاه	امید	۱۷:۴۵
فارگو	نمایش	۱۹
ضدگلوله	نمایش	۲۱
پنجره مخفی	نمایش	۲۳

شهرآرا
روزنامه شهرامید وزندگی
SHAHRARANEWS.IR
۴شنبه
۲۵ تیر ۱۳۹۹
۲۳ ذی‌القعده ۱۴۴۱
شماره ۳۱۵۲
۱۴

سری‌دوزی در سینمای خانگی

درباره الگوهای تکراری سریال‌های شبکه نمایش خانگی

محمد عنبرسوز

در قاب تلویزیون

حدودا یک دهه از تولد شبکه نمایش خانگی در ایران می‌گذرد و در این مدت بیش از سی فصل سریال مختلف به برکت این مدیوم جدید تولید و عرضه شده است. استقبال خوب مخاطبان، بازگشت سریع و کم‌دردسر سرمایه و ممیزی‌های کمتر نسبت به تلویزیون، برخی از عواملی هستند که دست به دست هم داده‌اند تا شبکه نمایش خانگی در ایران هر روز پررونق‌تر از قبل شود؛ به طوری که اکنون هم‌زمان پنج سریال مختلف و یک رئالیتی شو (شام ایرانی) هر هفته توزیع می‌شوند، بیش از ده سریال جدید در مرحله تدارک تولید یا فیلمبرداری قرار دارند و خبرها حاکی از آن است که فیلم‌نامه‌های متعددی نیز در صف اخذ پروانه ساخت قرار دارند.
جدای از استقبال خوب مخاطبان این شبکه از سریال‌های خانگی که آمارها نشان می‌دهد با شیب تندی رو به افزایش است و سریال‌های جدید به طور پی‌درپی رکورد قبلی‌ها را می‌شکنند، به نظر می‌رسد که مهم‌ترین عامل رونق شبکه خانگی کمتر بودن ممیزی‌های این رسانه و دعوت مخاطب به تماشای چیزهایی است که پیش از این در تلویزیون مشابهش را ندیده بودند. البته مقصود از تساهل بخش نظارتی و کمتر بودن ممیزی‌ها صرفا مسائل پیش پا افتاده‌ای مثل امکان استفاده از پوشش‌های عرفی یا نمایش گریم‌های سنگین و روابط آزاد نیست؛ چرا که این قبیل مسائل در برخی سریال‌های ماهواره‌ای هم به شکلی اغراق شده و منزجرکننده به چشم می‌خورند. عامل اصلی، سر رویکرد محتوایی آثار شبکه خانگی است که به درستی و با خوش‌سلیقگی بخش نظارتی، آزادی عمل بیشتری به سازندگان سریال‌ها می‌دهد تا مخاطب بتواند سوژه‌های آوانگارد و پرحاشیه‌تر را هم در این مدیوم تماشا کند. بدین ترتیب، عوامل سریال‌های خانگی معمولا پرداخت مستقیم‌تری به موضوعات حساسیت‌برانگیز و ملتهب دارند و همین موضوع یکی از مهم‌ترین عواملی است که مخاطب را به این شبکه خوش‌بین کرده است.
اما نگاه کلی به محصولات شبکه خانگی نشان می‌دهد که تولیدکننده سریال‌های این شبکه، دیگر مثل قدیم به دنبال استفاده درست از امکانات مدیوم خود نیستند و ظاهرا تلاش برای کسب سود بیشتر با الگوهای امتحان پس داده را جایگزین جذب مخاطب با طرح مسائل جدید و گونه‌های سریال‌سازی متفاوت کرده‌اند. ظاهرا با افزایش عمر شبکه خانگی و کسب تجربه سازندگان سریال‌ها، اقبال عمومی و سود اقتصادی به مهم‌ترین عامل جهت‌دهی به محتوای سریال‌های خانگی تبدیل شده است. بدین ترتیب، هرگاه الگویی مورد توجه مردم قرار می‌گیرد، سازندگان سریال‌های بعدی هم سعی می‌کنند با موج‌سواری روی آن الگو، گونه‌ای از آن را در سریال خودشان هم بگنجانند.
این در حالی است که اعتماد مردم به سریال‌های این شبکه به سادگی حاصل نشده و مجموعه‌های سال‌های اخیر، نان آثار موفق و خوش‌ساخت سال‌های قبل را می‌خورند. نباید از یاد ببریم که بهار اقبال عمومی به شبکه نمایش خانگی، می‌تواند خزانی هم داشته باشد و طبیعتا با چند تجربه بی‌کیفیت پیاپی، زوال‌پذیر خواهد بود. با روند فعلی، بعید نیست که کاهش عنصر خلاقیت و استفاده مکرر از الگوهای ملال‌آور تکراری، دیر یا زود مخاطب را از پرداخت هزینه برای سریال‌های جدید منصرف کند. البته نوآوری‌های فرمی و محتوایی برخی سریال‌های باکیفیت سال‌های اخیر هم انکارشدنی نیست؛ اما در این مطلب مروری داریم بر مهم‌ترین الگوها و عناصر تکرار شونده در سریال‌های شبکه نمایش خانگی که بیشتر آن‌ها به تقلید از دو سریال محبوب «شهرزاد» و «عاشقانه» در این مدیوم رایج شده‌اند. از اغراق در نمایش زندگی‌های لاکچری و ترویج سبک زندگی عجیب یک قشر بسیار کم که بگذریم (نمونه‌اش را می‌توانید در قصری که خانواده سپنتای سریال «دل» ساکن آن هستند، مشاهده کنید)، عناصر دیگری هم وجود دارند که در سریال‌های خانگی مکررا مورد استفاده قرار می‌گیرند.

نمایی از سریال «نهنگ آبی»

نمایی از سریال «هم‌گناه»

نمایی از سریال «دل»

نمایی از سریال «کرگدن»

کپی‌برداری از یک الگوی کلاسیک

به لحاظ محتوا و کیفیت تولید، سریال «شهرزاد» (و بالأخص نخستین فصل آن) یکی از بهترین آثار شبکه نمایش خانگی در سال‌های اخیر محسوب می‌شود که توانست تا حد زیادی اعتماد مخاطب به سریال‌های خانگی را جلب کند. نقش اول این سریال، زن جوانی به نام شهرزاد (ترانه علیدوستی) بود که دو مرد جوان به نام‌های فرهاد (مصطفی زمانی) و قباد (شهاب حسینی) در کشمکش وصال او رقابت عشقی پرکششی را از سر می‌گذراندند. این الگوی کلاسیک مثلث عشقی، بعد از «شهرزاد»، در آثار مختلفی همچون «ممنوعه»، «رقص روی شیشه»، «نهنگ آبی»، «ریکاوری» و «مانکن»، به شکل‌های مختلف تکرار شد و به نوعی حکم ادویه غذای سریال‌های خانگی را پیدا کرد. مورد عجیب روابط عاطفی چندوجهی اما، سریال جدید منوچهر هادی با عنوان «دل» است که تقریبا تمام کاراکترهای جوان (و حتی یک کاراکتر مسن‌تر) آن، در یک رقابت عشقی فعال هستند. اگرچه پرداختن به الگوی مثلث عشقی، آن هم با این وضوح، در تلویزیون مقدور نیست؛ اما بعید به نظر می‌رسد که تکرار چندباره این شکل از علایق عاطفی، بیش از این بتواند ادامه پیدا کند و ضامن همراهی مخاطب با یک مجموعه تلویزیونی باشد.

شیطنت‌های آقای مکمل

یکی دیگر از سریال‌های محبوب شبکه نمایش خانگی در سال‌های اخیر، «عاشقانه» منوچهر هادی بود که به یادماندنی‌ترین کاراکترش (برخلاف حضور چهره‌های شاخصی همچون محمدرضا گلزار، ساره بیات و مهناز افشار) به هومن سیدی (در نقش پیمان) اختصاص داشت. سیدی با نبوغ خاص خودش در بازیگری و با تکیه بر متن مناسبی که در اختیار داشت، موفق شد شمایل خاص و تیپیک یک جوان بازیگوش، بیخیال، اهل خلاف‌های کوچک، پرشیطنت در برخورد با جنس مخالف و در عین حال مهربان و با معرفت را اجرا کند. این نقش که حسابی هم مورد توجه مخاطبان قرار گرفت به واسطه تحولی که برایش رخ داد، از ارزش دراماتیک درخور ملاحظه‌ای هم برخوردار بود و الگوی پیمان نشان داد که همین جوان سر به هوا، به مرور می‌تواند به مردی شایسته اتکا تبدیل شود که سر بزنگاه سویه مثبت شخصیتش را رو کند.
بعد از «عاشقانه» اما، خود هومن سیدی سعی کرد در سریال «گلشیفته» همان کاراکتر را دوباره تکرار کند؛ تجربه‌ای که البته اصلا خوب از آب درنیامد و باعث شد سیدی با اعلام انصرافش از بازیگری در سریال‌های خانگی، به خاطر ایفای این نقش از هوادارانش عذرخواهی کند. با این حال، اخیرا خبرهایی منتشر شده مبنی بر اینکه سیدی نتوانسته از کاراکتر پیمان دل بکند و با حضور در سریال «گیسو»، که به نوعی اسپین‌آف (کوچ شخصیت اول یک سریال به سریال دیگری در دل موضوع و جریانات تازه) مجموعه «عاشقانه» محسوب می‌شود، دوباره جلوی دوربین منوچهر هادی خواهد رفت.
نقشی که خود هومن سیدی نتوانست تکرارش کند، با امیرحسین آرمان در «ممنوعه»، مهرداد صدیقیان در «رقص روی شیشه»، مجید واشقانی در «ریکاوری» و فرزاد فرزین در «مانکن» تکرار شد؛ کپی‌های بی‌کیفیتی که یکی پس از دیگری و هر کدام شبیه‌تر و مقوایی‌تر از قبلی، به زور کنار قهرمان سریال‌ها قرار می‌گرفتند تا بتوانند بخشی از بار درام را به دوش بکشند و در مواردی موقعیت‌های کمیک ایجاد کنند. تیپ‌های مذکور اما هرگز از چند فرسنگی نسخه اصلی‌شان هم عبور نکردند.
«هم‌گناه» ساخته مصطفی کیایی هم از خیر این تیپ نگذشته و اجرای شخصیت پسر بذله‌گو و ظاهرا بی‌قیدوبندی که به مرور زمان سفید می‌شود را به محسن کیایی سپرده. البته آرمان «هم‌گناه» پرداخت بسیار بهتری نسبت به موارد مشابهش دارد و به واسطه هوش نویسنده، خیلی زود وارد فاز دوم شخصیش، در مقام یک مرد واقعی، می‌شود؛ با این حال، آرمان در نیمه نخست از فصل اول «هم‌گناه»، به شکل واضحی همان تیپ پرتکرار جوان کنترل نشدنی و ناخلف سریال‌های خانگی است.

ازدواج‌های عجیب، برای پول

یکی دیگر از الگوهای تکرار شونده در سریال‌های شبکه نمایش خانگی ایران که حالا دیگر به پای ثابت بیشتر مجموعه‌ها تبدیل شده، نمایش یک زوج نامتعارف با اختلاف سنی بسیار زیاد است. دقیقا مشخص نیست که این ایده نخ‌نما و ساده که در ادبیات و سینمای کلاسیک جهان وام‌دار رمان مشهور «لولیتا»، اثر ولادیمیر ناباکوف، محسوب می‌شود، چرا برای مخاطب ایرانی جالب است و این حجم عجیب از اغراق در نمایش این آسیب اجتماعی و خانوادگی، چرا این‌قدر در سریال‌ها تکرار می‌شود؟
در این زمینه هم، استارت ماجرا را «عاشقانه» زد؛ جایی که ازدواج مادی یک دختر جوان با پیرمرد پولدار، صرفا یک داستان فرعی بود. در سال‌های بعد اما، ازدواج با اختلاف سنی بالا هم به یکی دیگر از عناصر ثابت سریال‌های خانگی تبدیل شد. ازدواج عجیب لیلی (میترا حجار) با میرخان (اکبر زنجانپور) با اختلاف سنی بیش از سه دهه در سریال ناموفق «رقص روی شیشه» یک نمونه غیرضروری و فرعی از این الگو به شمار می‌رود. ازدواج مهری (گوهر خیراندیش) و داوود (شکیب شجره) در مجموعه طنز «هیولا» نیز، دیگر موردی بود که به قاسمخانی کمک کرد از مخاطب خنده بگیرد. ازدواج کتایون (مریلا زارعی) و کاوه (امیرحسین آرمان) در سریال «مانکن» محور اصلی گره‌افکنی در قصه قرار گرفت و مابقی اتفاقات حول این ازدواج رخ می‌دادند. سریال «کرگدن» هم در نیمه اولش بر روی علاقه ونوشه (با بازی پانته‌آ پناهی‌ها) به نوید (با بازی مصطفی زمانی) و نیز علاقه پیرمردی به نام پرتویی (بیژن افشار) به نازنین (ستاره پسیانی)، مانور کرد که ونوشه و پرتویی پیرمرد و پیرزنی پولدار و خلافکار بودند؛ در حالی که نوید و نازنین در قالب شخصیت خواهر و برادری از جنوب شهر و دست به گریبان با فقر تعریف شده بودند. خوشبختانه قبل از آنکه این موضوع به نقطه ضعف «کرگدن» تبدیل شود، سریال تغییر مسیر داد. اخیرا ارتباط فرهاد و هدیه در «هم‌گناه» نیز نمونه جدیدی از این روابط نامتعارف در سریال‌های خانگی است. البته مورد آخر، با شاخ و برگ‌های درست داستانی رنگ‌آمیزی شده و طراحی دقیقش اجازه نمی‌دهد که این شکل از رابطه ذوق مخاطب را کور کند. جالب اینکه تقریبا تمام موارد ذکر شده، اختلاف طبقاتی فاحش و وضعیت مالی بهتر یکی از طرفین، عنصر انکارناپذیر پیوند مورد بحث است.

> با روند فعلی، بعید نیست که کاهش عنصر خلاقیت و استفاده مکرر از الگوهای ملال‌آور تکراری، دیر یا زود مخاطب را از پرداخت هزینه برای سریال‌های جدید منصرف کند. البته نوآوری‌های فرمی و محتوایی برخی سریال‌های باکیفیت سال‌های اخیر هم انکارشدنی نیست

گادفادر ایرانی

بازی شاخص و ماندگار استاد علی نصیریان در فصل اول «شهرزاد»، به خلق کاراکتر جاودانه‌ای به نام بزرگ‌آقا دیوانسالار انجامید؛ مرد مقتدر، مرموز، قدرتمند، با نفوذ و بی‌رحمی که برای تحقق رویاهایش دست به هر کاری می‌زند و تمام اطرافیانش بی‌چون‌وچرا از دستورات او پیروی می‌کنند. پس از «شهرزاد» اما، «عاشقانه» و «هم‌گناه» با حاج یونس و فرید صبوری (هر دو با بازی مسعود رایگان)، «ممنوعه» با اویس تجنگی (امیر جعفری)، «رقص روی شیشه» با میرخان (اکبر زنجانپور) و «مانکن» با اخگر (محمدرضا فروتن) سعی کرده‌اند شمایل یک گادفادر ایرانی را بازسازی کنند. سریال «کرگدن» نیز، گادفادرش را یک زن قرار داد و از شخصیت ونوشه به عنوان رئیس خطرناک و مقتدر یک دستگاه فاسد عریض و طویل استفاده کرد. این گادفادرها که به لحاظ مالی و اجتماعی بسیار قدرتمند هستند و بیشتر آن‌ها رئیس یک باند مافیایی هم به file:////shahrara.news/Editorial/Layout/۱۳۹۹/۰۴/۱۴/۱۳۹۶۰۱۱۹۶۰۷_image sdgbdf.jpg شمار می‌روند، file:////shahrara.news/Editorial/Layout/۱۳۹۹/۰۴/۱۴/۱۳۹۶۰۱۱۹۶۰۷_image sdgbdf.jpg در پرداخت شخصیت به شکل افرادی تعریف می‌شوند که قوانین خودشان را دارند و عموما به عشق و دغدغه‌های

فارض احمداف رییس کتابخانه دانشگاه دولتی نخجوان از تهیه و گردآوری تازه‌ترین رمان خود با عنوان «زندگینامه محمدحسین شهریار» خبر داد و گفت: این کتاب در مراسم صد و پانزدهمین سالگرد بزرگداشت شهریار رونمایی می‌شود.